

TORINO INCONTRA VENEZIA 2011

Vadim-Alec BARTOS

În calitate de membru al AS.IT.AF (Asociația Astrofilateliștilor Italiani), am avut onoarea să particip la două evenimente organizate în Italia: expoziția necompetitivă de astrofilatelie *TORINO INCONTRA* și expoziția națională *VENEZIA 2011*.

La primul dintre evenimente, *50 Anni di volo umano nello spazio* ce a avut loc la Torino în perioada 11-14 aprilie 2011, participanții au avut ocazia să ia parte la întâlniri, conferințe și dezbateri de-a lungul celor patru zile, în diferite locații din oraș. Pe lângă șansa de a afla informații de ultimă oră în ce privește explorarea spațiului de la oameni direct implicați, cei prezenți au avut onoarea de a-i întâlni pe câțiva dintre exploratorii cosmosului. Invitați de primă mână, astronautul american Walter Cunningham (Apollo 7), cosmonautul rus Valerii Ivanovici Tokarev (STS-96, Soiuz TMA-7, ISS Expedition 12) și astronautul italian Maurizio Cheli (STS-75) care au prezentat diferite lucrări și au participat la întâlniri cu publicul.

Autor al cărții *The All American Boys, partea umană a programului spațial*, domnul Walter Cunningham și-a prezentat ediția revizuită a cărții la prima ei traducere în limba italiană. Prezentările au avut loc atât la Torino cât și la Milano, ocazie cu care am avut deosebită șansă să îl însoțesc timp de două zile pe domnul Walter Cunningham și soția sa Dot la Milano și în împrejurimile orașului Torino în compania președintelui AS.IT.AF domnul Umberto Cavallaro. Nu este pentru prima dată când am ocazia să cunosc un cosmonaut sau astronaut dar mi-a fost confirmat încă o dată, dacă mai era nevoie, că sunt pe lângă niște supraoameni niște OAMENI într-adevăr deosebiți, un exemplu pentru oricine de caracter, ambiție, devotament, altruism (și

lista ar putea continua până în cosmos), dar nu în ultimul rând, un exemplu de modestie!

Domnul Cavallaro a fost sufletul acestor manifestări. Pasiunea sa pentru astrofilatelie și explorarea spațiului i-a înșuflețit pe toți cei prezenți și a dus la realizarea unor evenimente de cel mai înalt nivel.

În cadrul acestor evenimente, o atenție aparte i-a fost acordată bineînțeles expoziției astrofilatelică. La aceasta am fost și eu invitat să iau parte, atât ca participant cu exponatul meu *Soviet's International Manned Space Flights*, cât și ca realizator a graficii materialelor emise cu acest prilej (afișe, cărți poștale ilustrate - Fig. 1, ștampila etc).

Expoziția astrofilatelică *TORINO INCONTRA*, expoziție necompetitivă, ce a avut loc în cadrul evenimentelor mai sus menționate între 12-14 aprilie 2011, a adus în fața privitorilor, exponate *de aur* incluzând piese de muzeu. Printre acestea plicurile zburate pe Lună (Fig. 2 - 4) din colecția domnului Cavallaro, unul dintre cele 25 de plicuri zburate în cadrul proiectului Apollo-Soiuz (cosmonautul Valerii Kubasov - Soiuz 19, a confirmat existența acestor plicuri), aflat tot în colecția președintelui AS.IT.AF (Fig. 5) sau telegramele originale sovietice din colecția



Fig. 1

domnului Renzo Monateri prin care Nikita S. Hrușcirov îl felicita pe Iuri Gagarin.

La expoziția de la Torino au fost prezentate 17 colecții de astrofilatelie.

Tot cu această ocazie Poșta italiană a lansat la Torino (grație încă odată neobositului Umberto Cavallaro) marca poștală adezivă de 0,75 € celebrând *50° Anniversario del primo volo umano nello spazio* machetată de G. Milite și la a cărei ștampilă P.Z. am avut și eu o variantă de design, schimbată însă în ultimul moment de teama problemelor de *copyright* ridicate de familia lui Gagarin². Timbrul a fost la dispoziția celor prezenți atât pentru realizarea produselor personale, cât și într-o formulă cunoscută colecționarilor români - o mapă specială cu ediție limitată incluzând toate produsele filatelică emise de Poșta italiană cu acest prilej.

Cei prezenți au avut ocazia să achiziționeze cartea domnului Cunningham și să obțină autograful acestuia pe volum, ▶▶▶

¹ Torino are instituții și companii care se ocupă direct de cercetarea și explorarea spațiului, colaborări cu Agenția Spațială Europeană și contracte în ce privește întreținerea și dezvoltarea Stației Spațiale Internaționale (ISS) - ca fapt divers, apa care se bea la bordul stației orbitale ISS provine din izvoare din regiunea Torino. Ca fapt și mai divers, apa este diferită pentru cosmonauți și astronauti. Cu acest fapt și mai divers vă invit (pe cei care nu știți deja) să « gugăliți » care e diferența între cosmonauți și astronauti. Despre diferențele între cele două ape, dacă e interes, poate într-un număr viitor.

² Galina, fiica mai mică a cosmonautului, născută în martie 1961, a solicitat să se înregistreze marca *Iuri Alekseevici Gagarin*. Conform experților, marca *Gagarin* valorează câteva mii de milioane de ruble - aproximativ 24 milioane € -, informează agenția *RIA-Novosti*. A prezentat această cerere. Nu văd nimic rușinos, reprobabil în acest caz, mai ales dacă ținem cont că mulți au obținut beneficii de pe urma numelui Gagarin. De ce nu ar putea să o facă familia lui?, a precizat șeful *Roscosmos*, Anatoli Perminov.

iar dacă au ales să aplice și timbrul emis cu această ocazie beneficiau și de stampila P.Z. din partea angajaților Poștei italiene.

Iar surprizele organizatorilor nu s-au oprit aici. Cei pasionați de astrofilatelie și cucerirea cosmosului au avut ocazia să achiziționeze un alt volum special, într-o condiție grafică de excepție, bogat ilustrat, cu informații rare ce pentru prima dată se găsesc adunate la un loc și anume lucrarea intitulată *Propaganda e Pragmatismo - in gara per la conquista della luna - una lettura astrofilatelica della storia* - a aceluiași omniprezent și polivalent Umberto Cavallaro.

Torino a fost pentru această perioadă inima celebrărilor spațiale, cu un puternic accent pe filatelie!

La doar două săptămâni după Torino, în perioada 29 aprilie - 3 mai, la Veneția, *Federația societăților filatelice italiene și Asociația pentru studiul istoriei poștale - Italia* organizau expoziția națională *VENEZIA 2011*.

Expoziția a avut parte de o deosebită promovare și s-a bucurat de participarea a numeroși expozanți la majoritatea claselor de expunere, exponatele acestora putând fi admirate pe cele două nivele ale impresionantelor săli de expoziție amenajate în cadrul terminalului 103 din portul Veneția.

Expozanții s-au înscris la clasele: astrofilatelie, maximafilie, istorie poștală clasică, istorie poștală diacronică sau filatelie tradițională clasică.

În clasa de astrofilatelie au fost prezentate opt exponate însumând 532 file de expunere, dintre care unul la clasa *un panou*.

Cu toată susținerea Dorei, partenera mea de viață, și a lui Amza, fiul meu de doi ani, care deja spunea că tata lucrează la aeroport, am pornit iar la drum spre Veneția.

Mai puțin surprinzător din punct de vedere astrofilatelic pentru mine, deoarece văzusem deja majoritatea exponatelor la Torino, expoziția a reunit însă ssuma co-



Fig. 2

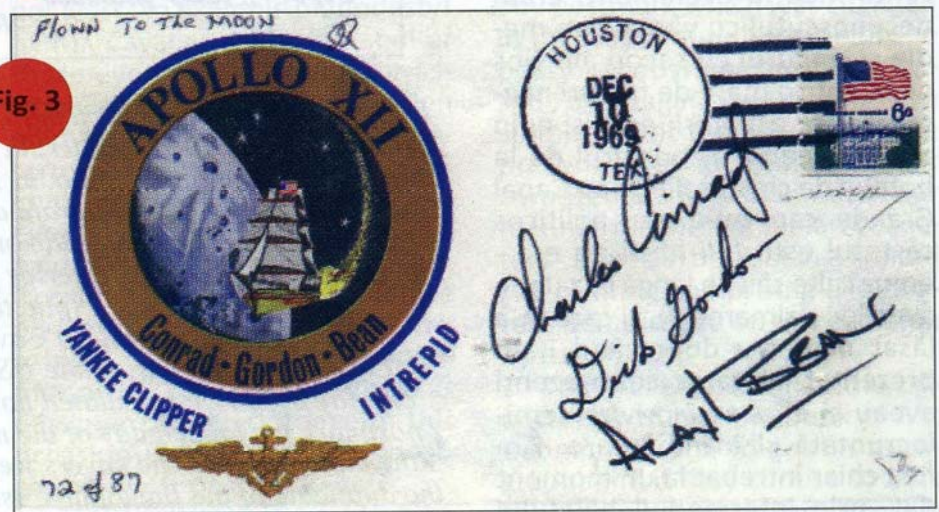


Fig. 3



Fig. 4

lecțiilor filateliștilor italieni.

Expoziția a avut parte de un bine reprezentat târg atât din partea colecționarilor, dar mai ales din partea dealer-ilor de profil din Italia și împrejurimi.

Au fost realizate câteva ștam-

³ Colecționarii de «fumetti» sunt cei pasionați de benzi desenate, termenul făcând aluzie la «bulele» specifice acestor publicații în care este trecut textul rostit de personaje.

pile tematice, puse la dispoziție colecționarilor pe parcursul celor cinci zile de expoziție, iar Poșta italiană prezintă la eveniment a oferit colecționarilor noile realizări, inclusiv nou - apărutul timbru adeviziv Gagarin în mapa specială, mapă care s-a epuizat de îndată. O surpriză pentru mine a reprezentat-o prezența la un etaj inferior (dar tot parte a ▶▶▶▶

evenimentului) a colecționarilor de *fumetti* termen a cărui origine, trebuie să recunosc, am aflat-o cu această ocazie.³

Dar seara într-adevăr deosebită în ce mă privește a reprezentat-o seara palmaresului, la care am participat mai mult la insistențele Dorei. De aici lucrurile au avut o trăsătură amuzantă pentru mine și de aceea îmi permit să v-o istorisesc ca atare, cu *smile*-urile de rigoare.

Participanții la seara palmaresului erau vădit surprinși de prezența mea la eveniment. Eram necunoscutul cu vârsta sub medie și singurul cu sacou albicios de in, într-o mare de fracuri negre - poate ospătarii erau și ei în alb. Începând cu portarul de la hotelul de cinci stele de pe Canal Grande, care mi-a spus politicos că totul este *full* (deși nu erau și alte săli pe lângă cea unde avea loc palmaresul), și care m-a lăsat înăuntru doar când i-am prezentat invitația, cei prezenți aveau și ei aceeași privire semi-încruntată și întrebătoare. Am fost chiar întrebat la un moment dat, prin intermediul băiatului unui comesean (care recunoștea că știe engleza), dacă am participat și eu cu un exponat la această expoziție. I-am răspuns în italiană că *si*, explicându-i totodată că sunt din România și că limbile noastre au o sumedenie de similitudini etc., că pot vorbi în italiană deși nu am studiat-o la școală dar că mă descurc mult mai bine în engleză.

Am continuat să povestim. Astrofilatelia nu l-a impresionat... oarecum însă acum se justifică vârsta mea mult mai mică față de grelele clase de istorie poștală. Oricum eram obișnuit... din clasa întâi de când colecționez exclusiv cosmos, la club și pe la târguri, din micile ironii gen *cosmonautule da ceva timbre de pe pământ nu-ți trebe?* nu am fost slăbit. Am perseverat, iar acum m-am dus să mă verific la o expoziție unde se aplică regulamentul F.I.P.

Au avut surpriza (ce să mai zic

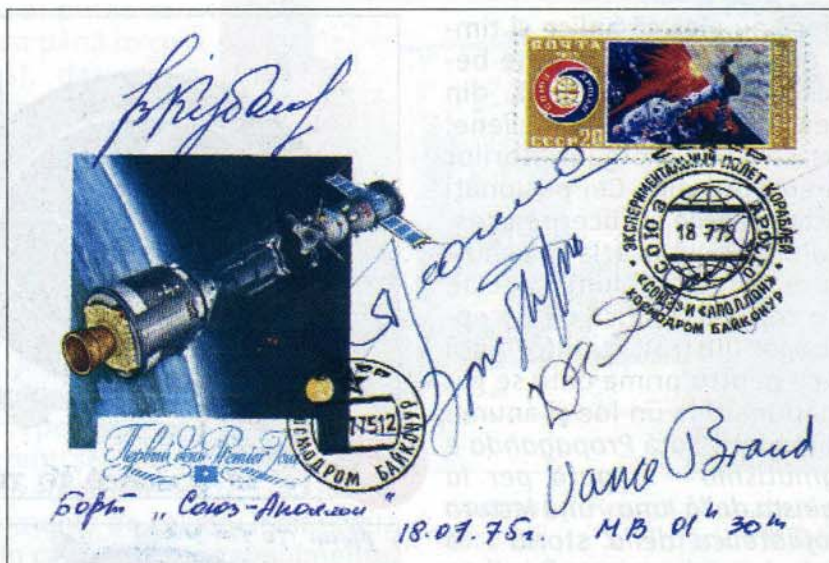


Fig. 5 - Plic, în legătură cu marca poștală din URSS (Soiuz-Apollo) emisă la 8 mai 1975, obliteratedă cu ștampila ocazională a lansării zborului comun Soiuz-Apollo, la 18 iulie 1975 (dată la care plicurile au fost semnate) și obliteratedă de asemenea cu ștampila poștală duplicată a Cosmodromului Baikonur, care a fost utilizată la Moscova de compania de comerț exterior pentru materiale filatelice - *Kniga* (plic tip nr. 5).

Din colecția Umberto Cavallaro, președinte AS.IT.AF.

Fig. 5 - Cover, bearing the USSR Soyuz-Apollo's stamp issued on May 8th, 1975, backdated however after flight with the special postmark for launch day of the mission adjusted to July 18th, 1975 (the date on which the covers were signed) and cancelled also with the duplicate of the Baikonur Cosmodrome postmark which was used in Moscow for collectors' covers by *Kniga*, the trading company for export of philatelic items (cover type no. 5).

From collection of Umberto Cavallaro president of AS.IT.AF.

de uimirea mea) să mă văd chemat ultimul pe podium la acordarea medaliei de *Aur* la clasa de astrofilatelia pentru exponatul *Soviet's International Manned Space Flights* și rechemat pentru felicitările juriului (**Fig. 6**). Iar pentru mine surprizele nu se terminau aici. După ce i-am mulțumit domnului Michele Caso, comisarul F.S.F.I. care mi-a înmănat medalia și diplomele, am fost rechemat de către președintele AS.IT.AF Umberto Cavallaro pentru decernarea premiului *Best in the class*. Satisfacția mea a atins cote paroxistice iar încruntările preschimbate magic în zâmbete ale celor prezenți, dublate de întrebările de gen *de unde spuneai că ești?* au fost cireașa de pe tort.

Am reprezentat cu mândrie asociația filateliștilor italieni dar

mă bucur că sunt un filatelist român și chiar dacă astrofilatelia este tânără și puțin apreciată sau înțeleasă inclusiv printre filateliști, sper ca evenimentele spațiale de anul acesta să o reînvie cătuși de puțin iar eu să fi contribuit cu mica mea parte... inclusiv prin această istorioară.

Mulțumesc pe această cale prietenului meu Umberto Cavallaro și AS.IT.AF fără de care această *poveste astrofilatelică* nu ar fi existat.

Vadim-Alexandru BARTOS (Alec Bartos) născut 19.09.75 Cluj-Napoca, *visual artist freelancer*. Licențiat al Academiei Arte I. Andreescu - pictură murală și restaurare. Preocupări filatelice: astrofilatelia și tematica cosmos. Contact: alec.bartos@gmail.com. Site: www.alecbartos.com.

TORINO INCONTRA VENEZIA 2011

Vadim-Alec BARTOS

As a member of AS.IT.AF (Italian Astrophilatelists Association) I have had the honor to participate to two events held in Italy: the «TORINO INCONTRA» non-competitive astrophilately exhibition and the VENEZIA 2011 national exhibition.

The first one mentioned *50 Anni di volo umano nello spazio* which took place in Torino between 11th-14th of April 2011, the exhibitors had the occasion to take part in meetings, conferences and debates during those four days, in different locations in the city. Along with the opportunity to gather breaking news information in the matter of space exploration from people directly involved¹, those present there had the honor to meet some of the outer space explorers. First class guests, American astronaut Walter Cunningham (Apollo 7), Russian spaceman Valerij Ivanovich Tokarev (STS-96, Soyuz TMA-7, ISS Expedition 12) and Italian astronaut Maurizio Cheli (STS-75) presented different papers and participated at meetings with the audience.

The author of the book *The All American Boys, the human side of the space program*, Mr. Walter Cunningham, presented a revised edition of the book at its first Italian translation. The presentations took place both in Torino and Milan, on this occasion I had had the extraordinary opportunity to

stand along side Mr. Walter Cunningham and his wife Dot for two days, in Milan, and in the company of the president of AS.IT.AF, Mr. Umberto Cavallaro, in the surroundings of Torino. This is not the first occasion I have had to meet a spaceman or an astronaut, but it was yet again confirmed for me (as if it was needed) that I am with these super-people, some really special PEOPLE, a true example for anyone of character, ambition, devotement, selflessness (and the list can go on to the moon and back) and last but not least, an example of modesty!

Mr. Cavallaro was the soul of these events. His passion for astrophilately and space exploration animated all participants and determined the achievement of highest events. Among these events a special attention was paid of course to the astrophilately exhibition. I was invited to take part of it, as participant with my exhibit *Soviet's International Manned Space Flights* and also as designer of issued items on this occasion (posters, picture postcards - Fig.1, postmark etc).

TORINO INCONTRA astrophilately non-competitive exhibition, that was held within the mentioned events, between 12 and 14 of April 2011, presented to the guests exhibits awarded with gold medals including museum items. Among these the envelopes flown to the Moon (Fig. 2-4) from Mr. Cavallaro collection, one of the 25 flown envelopes from Apollo-Soyuz (spaceman Valerij Tokarev confirmed this fact), item also from the collection of AS.IT.AF

¹ Torino has institutes and companies that directly handle research and space exploration, collaborations with the European Space Agency and contracts regarding the maintenance and development of the International Space Station - so that, a fun fact, the water drank at the ISS orbital station comes from rivers from the Torino region. Also, another fun fact, the water is different for spacemen and astronauts. An even more interesting fun fact, I invite all of you (who don't already know) to 'google' the difference between a cosmonaut and an astronaut. Regarding the differences between those waters, if there is any interest, I might write in the next paper.

² Galina, the youngest daughter of the cosmonaut, born March 1961, requested to register *Iurii Alekseevici Gagarin's* trademark. According to experts, 'Gagarin' trademark is worth several thousands of million Roubles - approximately 24 million € - says the RIA-Novosti agency. *She presented this request. I see nothing of shame or condemnation in doing so, especially if we keep in mind that many have benefited from the use of Gagarin's name. Why couldn't the family also do that?*, stated Roscosmos manager, Anatoli Perminov.

President (Fig. 5) or the Soviet original telegrams from Mr. Renzo Monateri collection where Nikita S. Hrushcirov congratulated Iuri Gagarin.

At the exhibition from Torino participated also 17 collectors.

On this occasion also the Italian Post launched at Torino (due once again to the indefatigable Umberto Cavallaro) the adhesive postage stamp of €0.75 celebrating the *50° Anniversario del primo volo umano nello spazio* designed by G. Milite and where I presented a lay-out for the *first day* postmark which was changed in the last minute because of the possible copyright problems raised by Gagarin's family². The stamp was at the disposal of the present ones for realizing their own items and also in a familiar manner for the Romanian collectors - a special booklet in a limited run printing comprising all philatelic items issued on this occasion by Italian Post.

The present ones had the opportunity to buy the book of Mr. Cunningham and to get his autograph, and if they choose to affix the stamp issued on this occasion they received also the *first day* postmark from the Italian Post employees.

But the surprises of the organizers did not stop here. Those interested in astrophilately and conquest of the outer space had the opportunity to get other special book in an exceptionally graphic design, plentifully illustrated, with rare information which are gathered together for the first time, so that the book entitled *Propaganda e Pragmatismo - in gara per la conquista della luna - una lettura astrofilatelica della storia* - of the same omnipresent and polyvalent U. Cavallaro.

Torino was in this period of time the heart of the space celebrations with a powerful accent on philately!

Only two weeks after Torino, from April 29th to May 3rd, in Venice the Federation of the Italian Philatelic Society and the

Association for the study of postal history - Italy organized VENEZIA 2011 national exhibition.

The exhibition benefits of a special promotion and of numerous exhibitors at almost all exhibition classes, their exhibits being admired on the two levels of the imposing exhibition halls of the 103 terminal of the Port of Venice. The exhibitors were inscribed in the following classes: astrophilately, maximaphily, classical postal history, diachronic postal history or classical traditional philately.

In the class of astrophilately were displayed 8 exhibits having 532 sheets, one of it being at *One Frame* class.

Having the entire support of Dora, my partner of life and of Amza, my son of two years old who already said that his father is working at the airport, I went to Venice.

Much less surprising for me from astrophilatic point of view, because I've already seen the majority of exhibits in Torino, the exhibition reunited the best exhibits of the Italian collectors.

The exhibition had a representative fair of the collectors and especially of the dealers in domain from Italy and surroundings.

Some special thematic postmarks were made and put at the collectors disposal all five days of the exhibition and the Italian Post present at the event offered to the collectors the new issues, including also the new issued adhesive stamp Gagarin in a special folder which instantly was distributed.

It was a surprise for me to see at the lower floor *fumetti* collectors, (as part of the event also), the origin of the term being discovered by me on this occasion.³

But the special evening for me was the Palmares evening, were I took part at Dora's insistences. From this point the things turned into an amusant way for me and that why I take the permission to tell you the story as it was, with the *smiles* involved.

Those present at the Palmares evening were obviously surprised

by my presence to the event. I was the unknown one of age under the average age, with an white linen jacket in a crowded of black taxitos - perhaps the waiters were also in white. Beginning with the doormen of the five stars hotel

from the *Canal Grande* who politely told me that all is *full* (even if in fact it was not - there were other halls beside that of the Palmares) and who let me in only after I show him the invitation, the present persons had also the same semi- and interrogatively look. I was asked at one moment, by a boy of a someone staying at the same table with me (who knew English) if I took part as exhibitor to the exhibition and I answered in Italian language that *si*, explaining that I am from Romania and our languages have many similarities etc and I can speak Italian even if I did not study it in school, but I prefer English.

We continue to speak. Astrophilately did not impress him... but now my lower age was a little bit justified comparing with that of those people from postal history. However, I was used to it... from my first school year when I started collecting only space topic, in clubs and fairs, from small ironies such as *hey, cosmos guy, how about some earth stamps?* I wasn't weakened. I held strong, and now I am going to check myself at an exhibit where they apply the F.I.P. rules.

They were surprised (to talk some more about my humbleness) to see me being the last one called on the stage to award the *Gold* medal in astrophilately class for the exhibit *Soviet's International Manned Space Flights* and recalled for the jury to congratulate me again (Fig. 6). But for me the surprises did not end here. After



Fig. 6

thanking Mr. Michele Caso, commissioner of F.S.F.I., who handed me the medal and my diplomas, I was recalled by the president of AS.IT.AF. Umberto Cavallaro to hand me the award for *Best in the class...* My satisfaction touched paroxysmal heights and the frowns were magically transformed to smiles from those present there, doubled by questions such as *From where did you say you come from?* that were the icing on the cake.

I proudly represented the Italian Philatelic Association, but I am happy to be a Romanian philatelist and, even though astrophilately is young and not really appreciated or understood completely amongst philatelists, I hope that this year's space events will revive even a little and that I had a small contribution... also through this small story.

By these means, I would like to thank my friend Umbero Cavallaro and AS.IT.AF, without whom this *astrophilately* story couldn't have been.

³ „Fumetti” collectors are the most passionate comic book collectors, the word pointing to the specific „bubbles” of those publications in which the text spoken by the character is written.

Vadim-Alexandru BARTOS, (Alec Bartos) born 19.09.75 in Cluj-Napoca, freelancer visual artist. Bachelor of Arts Academy *Ion Andreescu* - mural painting and restoration. Specialities: astrophilately and space topic. Contact: alec.bartos@gmail.com. Site: www.alecbartos.com.